

Adatok az '56-os forradalom Pest megyei történetéhez

3. rész

(részlet)

Gödöllő

Október 25-én a felvonulók a járási rendőrkapitányság elé vonultak, ahol követelték az őrizetesek szabadlábra helyezését. A rendőrök tüzet nyitottak, melynek következtében Balázsovich András (1939. nov. 28.) tanuló, gödöllői lakos meghalt. A halál oka: életfontosságú mellkasi szervek roncsolása lövés által, elvérzés. A haláleseten kívül még két súlyos sebesülés is történt.

Október 27-én a honvédség Gödöllőre küldött harckocsijai "átálltak" és a lakossággal együtt lefegyverezték a rendőröket.

November 19-én délben egy szovjet katonai gépkocsi elgázolta Fehér Gábort és feleségét, csillaghegyi lakosokat, akik motorkerékpárral haladtak az úttesten. Az ütközés következtében Fehér Gábor a fején súlyosan megsérült, őt a gödöllői kórházba szállították. Felesége nem szenvedett sérülést.

November 24-én ismeretlen tettes(ek) Gödöllőn lelőtték Lázár Flórián (1916. febr. 17.) dányi rendőrtörzsörmostert. A halál oka: a bal vesetáj lőtt sebe okozta léproncsolás és belső vérzés, szívbénulás, légzésbénulás. [...]

Vác

Október 25-én délután 16 óra körül a tüntetők a rendőrséghez vonultak, kérve az ott fogva tartott 4 egyetemista szabadon bocsátását. A rendőrség segítséget kért a városban állomásozó 32. sz. önálló híradó ezredtől, melynek egyes alakulatai - a parancsnok Gerencsér őrnagy vezetésével - a helyszínre mentek. Gerencsér bement az épületbe, majd a rendőrség parancsnokával - Enyedi Ferenc főhadnaggal - együtt megjelent az erkélyen és közölte, hogy az épületben nincsenek egyetemisták, és felszólította a tüntetőket a békés elvonulásra. A tömeg azonban maradt. Ezután az őrnagy tűzparancsot adott, de a honvédek nem engedelmeskedtek. Gerencsér pisztolyából a levegőbe lőtt, majd ezt követően az erkélyen álló néhány ÁVH-s tiszt - valószínűleg Czira ÁVH-s százados - lövöldözésbe kezdett. Az ÁVH-sok a tűzparancsot nem teljesítő katonák felé lőttek. A lövedékek "az utca kövezetén megpattantak" és 5 személyt - 2 tisztet, 2 honvédet és egy polgári személyt - megsebesítettek. "A helyőrség parancsnok (ti.: Gerencsér őrnagy) a fenti események után kijött a rendőrség épületéből és Földvári százados javaslatára elrendelte a katonák bevonását a laktanyába, mert ekkor már igen félő volt, hogy a katonák is a tömeg befolyása alá esnek és lefegyverzik őket" - írta az ezredparancsnokság 1957. január 3-án. A katonák elvonulását követően a rendőrség ki is engedte az épületben valóban fogva tartott 4 egyetemistát.

Ugyanezen a napon, a városban zajló tüntetés alkalmával került sor a tanácsháza előtt álló, valamint a Constantin téren emelt szovjet emlékművek ledöntésére. [...]

Böör László

A kötet Egyesületünkől a fenti e-mail címen vagy telefonon megrendelhető.